

GUIA PRÀCTICA

DECRET 153/2019, de 3 de juliol, de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries

L'objectiu d'aquesta guia es informar de manera ràpida dels requisits del nou decret. Aquest document només és una guia orientativa, per tant ECOSTAS SMART SERVICES SL i la seva marca CULTILOGIC no es fan responsables de les decisions que es puguin derivar de la mateixa. Només la lectura del document original del decret garanteix el coneixement de la totalitat dels requisits.

<https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/7911/1752393.pdf>

Com et pot ajudar **Cultilogic** a donar compliment al nou decret?

El mòdul **CULTILOGIC** SMART PURINS dona compliment al article 14 del nou decret pel que fa al transport de dejeccions ramaderes i altres fertilitzants orgànics.

A més a més **CULTILOGIC** t'ajuda amb la gestió dels plans de dejeccions ramaderes i els llibres de gestió de fertilitzants.

Anem més enllà del compliment normatiu i t'ajudem a millorar la competitivitat del teu negoci.

Per a més informació : info@cultilogic.com 644 730 764 www.cultilogic.com www.ecostas.com

Conceptes fonamentals del decret 153/2019

Entrada en vigor:

Al cap de vint dies des de la seva publicació al DOGC llevat de les disposicions on s'indiqui un termini específic.

Data publicació	Data entrada en vigor
05/07/2019	25/07/2019

Àmbit d'aplicació:

Operacions de gestió de dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats que es realitzen a Catalunya. Les mesures establertes són aplicables tant en zones vulnerables com en zones no vulnerables.

Excepcions:

Explotacions apícoles, helicòles i instal·lacions i/o parcel·les agràries destinades a activitats educatives, investigació i/o recerca.

Càlcul del nitrogen aportat per les dejeccions ramaderes

Per l'elaboració de plans de gestió de dejeccions ramaderes, el càlcul de nitrogen aportat per les dejeccions ramaderes en ser aplicades al sòl s'efectua d'acord amb les dades que apareixen al annex 1 del decret. En les aplicacions de dejeccions, aquest càlcul s'efectua d'acord amb els annexos 13 i 14 del decret.

Persones gestores de dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats

Es consideren gestores de dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats les entitats o persones següents:

- Titulars d'explotacions ramaderes que generen dejeccions ramaderes
- Titulars d'explotacions agrícoles on s'apliquen dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats
- Titulars de centres de gestió de dejeccions ramaderes per a la seva aplicació agrícola.
- Persones gestores de residus que tracten dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats.

Les persones gestores de dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats estan obligades a complir les disposicions d'aquest decret.

Centres de gestió de dejeccions ramaderes

Tenen la consideració de centres de gestió de dejeccions ramaderes les persones físiques o jurídiques que realitzen l'activitat de gestió de les dejeccions procedents de diferents explotacions ramaderes, amb emmagatzematge o sense, amb la finalitat que siguin aplicades a les explotacions agrícoles.

Els centres han de complir amb els requisits següents:

- Disposar d'una base agrícola suficient per a l'aplicació agrícola de les dejeccions que gestionen.
- Disposar d'un pla de gestió de dejeccions ramaderes i presentar-lo al departament.
- En cas que la superfície de la base agrícola gestionada sigui superior a 50 ha disposar d'assessorament en fertilització.
- En cas de realitzar emmagatzematge de dejeccions hauran de disposar de les instal·lacions adequades.

Instal·lacions d'emmagatzematge individual de les dejeccions ramaderes

Les explotacions ramaderes han de disposar a l'explotació d'instal·lacions d'emmagatzematge individual de les dejeccions ramaderes que han d'estar construïdes amb els requisits de l'annex 2.2 del decret.

En cas d'explotacions semi intensives, s'aplica una reducció del volum proporcional al percentatge de temps que el bestiar esta pasturant segons els paràmetres de l'annex 2.1 del decret.

En les explotacions ramaderes d'oví, cabrum i boví (en aquest darrer cas només en cas de gestió en sistema de jaç compostant), es computa als efectes d'emmagatzematge el volum de dejeccions acumulable al terra de la mateixa nau sempre que aquest sigui impermeable segons certificat emès per tècnic competent.

Les instal·lacions d'emmagatzematge de dejeccions líquides o semi-líquides externes a les naus estan subjectes a una verificació periòdica, cada 6 anys , de la impermeabilitat, integritat estructural i estat dels materials impermeabilitzants realitzada per un tècnic competent.

L'autonomia d'emmagatzematge individual serà com a mínim la que s'indica al annex 2.1 del decret.

En cas que l'explotació ramadera disposi d'un contracte amb un gestor de residus, l'autonomia d'emmagatzematge serà com a mínim de 4 mesos, sempre que la freqüència de recollida sigui com a molt quatre mesos.

Les instal·lacions d'emmagatzematge existents han de passar la primera verificació en els terminis següents des de l'entrada en vigor del nou decret:

Cas	Termini
Instal·lacions d'emmagatzematge en explotacions d'Annex I o II en zona vulnerable	1 any
Instal·lacions d'emmagatzematge en explotacions porcínes d'Annex III en zona vulnerable que tinguin igual o més de 1200 places de porcs d'engreix	2 anys
Instal·lacions d'emmagatzematge en explotacions porcínes d'Annex III en zona vulnerable que tinguin menys de 1200 places de porcs d'engreix	3 anys
Resta instal·lacions	4 anys

Transport de dejeccions ramaderes i altres fertilitzants orgànics

Els equips de transport de dejeccions han d'anar equipats amb un dispositiu electrònic de posicionament global GPS segons l'annex 15 del decret en els casos següents i sempre que l'explotació ramadera origen de les dejeccions generi més de 2000kg de nitrogen anual segons coeficients estàndards, corresponents al bestiar en regim intensiu o semi intensiu:

Supòsit	Entrada en vigor
Quan les dejeccions s'apliquen en un recinte situat a més de 5 km en línia recta de l'explotació origen de les dejeccions	3 anys excepte si el transport és a més de 10km. En aquest cas 6 mesos
Quan el transport de les dejeccions es porti a terme per personal aliè a l'explotació ramadera de procedència de les dejeccions o a l'explotació agrícola on s'apliquen les dejeccions.	6 mesos
Quan les dejeccions tinguin com a destinació una instal·lació d'emmagatzematge en destinació o un apilament temporal a més de 10 km de l'explotació origen.	6 mesos
Quan les dejeccions tinguin com a origen o destí un gestor de residus	6 mesos
Quan les dejeccions siguin gestionades per un centre de gestió de dejeccions ramaderes	6 mesos
Quan les dejeccions procedeixin d'explotacions en zona vulnerable i s'apliquen en zona no vulnerable	6 mesos

Els transport de fangs de depuradora, tractats i altres residus agroindustrials des de centres de producció (EDAR, empreses de tractament) han d'anar equipats amb un dispositiu electrònic de posicionament global GPS segons l'annex 15 del decret en els casos següents:

Supòsit	Entrada en vigor
Quan les dejeccions s'apliquin en un recinte situat a més de 5km en línia recta de l'instal·lació origen	3 anys excepte si el transport és a més de 10km. En aquest cas 6 mesos
Quan el transport de les dejeccions es porti a terme per personal aliè a l'instal·lació de procedència de les dejeccions o a l'explotació agrícola on s'apliquen els residus	6 mesos
Quan les dejeccions tinguin com a destinació una instal·lació d'emmagatzematge en destinació o un apilament temporal a més de 10km de l'instal·lació origen.	6 mesos

Mesures de caràcter general

L'aplicació agrícola de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats en zones vulnerables, es regeix per aquest decret i pel codi de bones pràctiques agràries amb el nitrogen, aprovat per l'Ordre de 22 d'octubre del 1998, o norma que el substitueixi.

L'aplicació de dejeccions ramaderes sobre els cultius ja establerts, destinats a consum humà, quan les dejeccions entren en contacte directe amb els òrgans o parts comestibles, ha de respectar un termini de seguretat de dos mesos entre l'aplicació i el moment de la collita.

Instal·lacions d'emmagatzematge en destinació

Les instal·lacions d'emmagatzematge en destinació no comptabilitzen per assolir el requisit d'autonomia d'emmagatzematge d'explotacions ramaderes.

Aplicació de fertilitzants nitrogenats

Els períodes de l'any en que no es poden aplicar els diferents tipus de fertilitzants nitrogenats són els que s'especifiquen al annex 4 del decret exceptuant els casos de l'article 18.2.

A les zones no vulnerables, la quantitat màxima de nitrogen procedent de les dejeccions ramaderes bé definida segons l'annex 12 del decret en funció de l'ús agrari del terreny.

A les zones vulnerables, la quantitat màxima de nitrogen procedent de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants orgànics que es pot aplicar és de 170kg N/ha i any. En cas de producció agrària ecològica en zona vulnerable, el límit de 170kg N/ha i any es refereix només a dejeccions ramaderes, i es pot superar aquesta dosi amb altres fertilitzants orgànics sempre dins del límit de N total que apareix al annex 5 del decret.

Les aplicacions de fertilitzants orgànics a menys de 500metres de nuclis de població o àrees de lleure es prohibeixen des de les 15h del divendres fins a les 24h del diumenge i des de les 15h de la vigília d'una dia festiu fins a les 24h del dia festiu (entrada en vigor 6 mesos després de l'entrada en vigor del nou decret). Se n'exceptuen les aplicacions amb injectors que deixin el fertilitzant totalment incorporat al sòl.

Esta prohibida l'aplicació de purins amb vano o ventall.

Cas	Entrada en vigor
Aplicació en tractor amb personal aliè a l'explotació	Entrada en vigor del nou decret
Aplicació en tractor en cisternes de més de 15m3	1 de novembre 2019
Aplicació en tractor en la resta de casos	21 de febrer 2021
Aplicació en camió amb personal aliè a l'explotació	Entrada en vigor del nou decret
Aplicació en camió en la resta de casos	1 de novembre 2019

Equips d'aplicació de dejeccions

Els equips d'aplicació han de disposar d'un sistema que permeti una elevada uniformitat de distribució segons els requeriments de l'annex 7 del decret.

En el cas de dejeccions ramaderes líquides o semi líquides, la cisterna o la instal·lació d'emmagatzematge on es carrega la cisterna ha de disposar de manera permanent un conductímetre (Entrada en vigor 4 mesos després de l'entrada en vigor del decret).

Concentracions màximes de nutrients al sòl

Les concentracions de nitrogen en forma de nitrat en els sòls no ha de superar els valors següents en els períodes especificats.

Tipus de cultiu o ús del terreny	Concentració màxima de N en forma de nitrat (mg N/Kg sòl)	Període en que no es pot superar la dosi màxima
Cultius llenyosos o de secà, excepte olivera	25	1 octubre - 30 novembre
Cultius llenyosos en regadiu, excepte olivera i cítrics	30	1 octubre - 30 novembre
Olivera	25	Desembre i Gener
Cítrics	30	Desembre i Gener
Cereals d'hivern regadiu	35	1-30 juny
Cereals d'hivern secà	25	1-30 juny
Blat de moro i sorgo	35	15 octubre - 15 novembre
Altres cultius herbacis extensius en regadiu	35	30 dies naturals posteriors a la collita
Altres cultius herbacis extensius en secà	25	30 dies naturals posteriors a la collita
Cultius hortícoles, de flors o planta ornamental	40	Novembre, desembre i gener (sempre que s'hagi finalitzat la recol·lecció)
Guarets i terrenys cultivables lliures de cultiu	20	Qualsevol moment de l'any
Pastures amb aprofitament mixt	35	Novembre, desembre i gener (sempre després de l'aprofitament)
Pastures sense aprofitament mixt	25	Novembre, desembre i gener
Terrenys forestals i altres terrenys no agrícoles	10	Qualsevol moment de l'any

Apilament temporal de fertilitzants orgànics a l'explotació agrícola

La quantitat de fertilitzant apilat a la finca no pot superar la quantitat aplicable a la campanya agrícola en curs i no pot ser superior a 200t per any. L'apilament no es pot perllongar més enllà de tres mesos.

L'apilament temporal no pot comptabilitzar-se per donar compliment als requeriments de capacitat d'emmagatzematge que estableix l'article 11 del decret.

Assessorament en fertilització

Les explotacions agràries han de disposar d'un assessorament en fertilització, realitzat per part d'una persona assessora en fertilització, en els següents casos:

Casos
Quan s'apliquin dejeccions en els supòsits dels articles 18.2 h) , 20.3, 29.2 i 3, 54.1 f) i 55 d) així com superar en blat de moro la dosi total de 300kg N/ha o la dosi de nitrogen en aigua de reg de 200Kg N/ha
Superfície de cultiu en hivernacle superior a 1ha
Superfície de cultiu a l'aire lliure d'hortícoles, flor o planta ornamental superior a 3 ha
Superfície de cultius en regadiu superiors a 10ha
Superfície de cultius en secà superiors a 20ha
L'equivalent a més de 20ha en secà en cas que l'explotació tingui una combinació de diferents tipus de cultius, aplicant les equivalències següents: <ul style="list-style-type: none">• 1h de cultius en hivernacle equival a 20ha de secà• 3ha de cultius al aire lliure d'hortícoles, de flors o planta ornamental equival a 20ha de secà• 1ha de cultius de regadiu equival a 2ha de secà

La persona assessora en fertilització ha d'elaborar la planificació de la fertilització indicada al annex 11.

La persona assessora en fertilització ha de disposar d'alguna de les titulacions relacionades a l'annex 16.3

Cas	Entrada en vigor
50% de l'explotació està situada en ZV-A	1 any
50% de l'explotació està situada en ZV-B	2 anys
Resta de casos	3 anys

Pla de gestió de les dejeccions ramaderes

Les explotacions ramaderes han de disposar d'un pla de gestió que empari la totalitat de la seva capacitat de bestiar, que reflecteixi la gestió de les dejeccions. El pla ha de tenir el contingut segons l'article 34 del decret.

El pla de gestió l'ha d'elaborar i signar una persona tècnica habilitada.

Els plans de gestió de dejeccions ramaderes vigents en la data d'entrada en vigor del nou decret continuen sent vàlids si no contravenen les prescripcions establertes en el nou decret.

En cas contrari, s'han d'adaptar a les determinacions del nou decret en el termini d'un any.

Llibre de gestió de fertilitzants

Estan obligats a portar un llibre de gestió de fertilitzants els següents casos:

Cas
Persones titulars d'explotacions ramaderes que han de disposar i aplicar un pla de gestió de dejeccions ramaderes
Les persones titulars d'explotacions agrícoles d'una superfície de cultius superiors a algun dels llistats següents <ul style="list-style-type: none">• 0,5 ha de cultius en hivernacle• 2 ha de cultius al aire lliure d'hortícoles, flors o planta ornamental• 3 ha de cultius de regadiu• 4 ha de cultius de secà• L'equivalent a més de 4ha de cultius de secà en el cas que l'explotació tingui una combinació de diferents tipus de cultius.<ul style="list-style-type: none">- 0.25 ha de cultiu en hivernacle equivalen a 2ha de secà- 1ha de cultius al aire lliure d'hortícoles, flors o planta ornamental equival a 2ha de secà- 1ha de cultius de regadiu equivalen a 1,33ha de secà
Les persones titulars dels centres de gestió de dejeccions ramaderes

Al llibre de gestió de fertilitzants hi ha de constar la informació especificada a l'annex 13 del decret.

Tots els actors obligats a portar el llibre de gestió de fertilitzants nitrogenats, han de presentar dins del darrer trimestre de cada any, una declaració relativa al origen i el destí de les dejeccions i altres fertilitzants nitrogenats corresponents al període comprès entre l'1 de setembre de l'any anterior i el 31 d'agost de l'any vigent.

Primera declaració a l'últim trimestre del 2019.

Plans de gestió conjunts

Els plans de gestió conjunts existents, presentats a l'empara del Decret 136/2009 d' 1 de setembre, no poden acollir noves explotacions ramaderes a partir de l'entrada en vigor del present decret.

Aquests plans deixaran de tenir vigència al cap d'un any de l'entrada en vigor del present decret. En aquell moment, totes les explotacions que els integraven han d'haver presentat un pla individual.

Els esmentats plans conjunts poden transformar-se en centres de gestió de dejeccions.

Els emmagatzematges col·lectius existents a l'entrada en vigor del nou decret, que contenen dejeccions que s'apliquen a diferents explotacions agrícoles tenen la consideració d'emmagatzematge en destinació. Disposen d'un termini d'un any per complir els requisits previstos al article 17 del decret.

En el termini de 6 mesos des de l'entrada en vigor del nou decret, les persones titulars de les instal·lacions d'emmagatzematge col·lectius han de presentar la comunicació d'inici d'activitat com a centre de gestió de dejeccions ramaderes.

Encara teniu dubtes sobre el nou decret?

Contacteu amb nosaltres sense cap compromís i t'ajudarem a resoldre'ls.

info@cultilogic.com 644 730 764 www.cultilogic.com www.ecostas.com

Quins altres serveis oferim?

CULTILOGIC és molt més que un software. Som una enginyeria especialitzada en organització, agricultura, seguretat alimentària i medi ambient.

Per exemple:

- T'ajudem a implementar i aconseguir la certificació de les principals normes de sistemes de gestió de la qualitat, medi ambient i seguretat alimentària (ISO, BRC, FSC).
- Disseny, desenvolupem i implementem algorismes i/o models matemàtics per a l'optimització de processos.
- Dissenyem i/o implementem el sistema de seguretat alimentària que millor s'adapti a la teva organització. Estem especialitzats en la gestió del canvi.
- Redactem projectes per modernitzar i millorar la competitivitat d'indústries i explotacions agrícoles i ramaderes.
- Dissenyem, desenvolupem i implementem sistemes de captació de dades per al posterior anàlisi, interpretació i presa de decisions
- Disseny i desenvolupem qualsevol tipus de software per a la gestió de processos.
- Fem auditories de primera i segona part de sistemes de gestió
- T'ajudem a triar i implementar un nou software ERP o a finalitzar amb èxit projectes de millora sobre l'actual. També desenvolupem petits ERP personalitzats